

Lähettäjä: allekirjoittaneet

22.1.2025

Kuopion kaupunginvaltuusto, Kuopion kaupunginhallitus,
Kuopion kaupunginjohtaja, Kuopion apulaiskaupunginjohtaja,
Kuopion kasvun ja oppimisen palvelualue,
Kuopion kasvun ja oppimisen lautakunta,
Lähidemokratiajaosto
Media

Yrittäjien kannatuslausunto Kuopion ja Savon, maaseutualueiden elinvoiman puolesta

Olette juuri saaneet vetoomuksen "Maaseudun peruskoulujen ja varhaiskasvatuksen uhkaava leikkaaminen Kuopion palveluverkostossa". Me Savon Yrittäjien Kuopion liitoskunta-alueiden paikallisyhdistykset (Juankosken, Maaningan ja Nilsiä Yrittäjät) tuemme vetoomuksen sisältöä. Meidän ja useiden naapurialueiden Yrittäjien kannatus ei ehtinyt mukaan vetoomukseen eikä toimittajien haastatteluihin, mutta aihe herätti runsasta keskustelua jäsentemme kesken (mukana mm. Kuopion, Suonenjoen, Leppävirran, Tuusniemen, Rautavaaran ja Varpaisjärven Yrittäjiä).

Maaseudun asukkaita on kuultava ja näiden alueiden elinvoimaa ja yrityksiä on tuettava sekä kannustettava. Kaupungin päätöksentekoon on ehdotettu esim. jonkinlaista maaseutufoorumia, jonka Alekski Eskelinenkin mainitsee tämän aiheen haastattelusaan.

Yhdistystemme jäsenet ovat yrittäjiä, osa maaseudulta ja kaupungista. Moni on perustanut maaseudulle perheen, jonne puoliso on muuttanut. Perheiden lasten halutaan käyvän turvallisissa ja pienissä lähipäiväkodeissa ja -kouluissa maaseutuympäristössä. Päiväkodin ja koulun läheisyys sekä elämänlaatu, väljyys, saatavilla olevat asunnot ja tonttitarjonta, etätyömahdollisuudet ym. ovat monelle paluumuuttajalle sekä uudisasukkaalle, niin Suomesta kuin ulkomailta, syy muuttaa maaseudulle.

Keskusteluissa tuli esille myös, että koulupäätösten vuoksi maaseutu-alueilta suunnitellaan jopa muutttoa muiden kuntien maaseuduille, ei maaseututaajamiin eikä Kuopioon. Jos maaseudun reuna-alueita näivetetään, se vaikuttaa myös maaseututaajamiin sekä Kuopion kaupunkialueeseen. Kuka huolehtii jatkossa alueemme huoltovarmuudesta, mm. ruuantuotannosta ja kuljetuksista?

Voisiko Kuopion maaseutua markkinoida ulkomaalaisille? Tulevaisuuden ilmastonmuutos (lämpötila), puhdas luonto ja turvallisuus sekä etätyö ovat maaseudun etuja. Kuopio kasvaa (mm. Rissala, Sorsasalo, Etelä-Kuopio) ja samalla kansainvälistyy (mm. FinVector). Löytyisikö heistä asukkaita Kuopion reuna-alueille?

Kehittäisivätkö nämä maaseutujen elinvoimaa? Ennusteita luodaan historiaan perustuvilla tilastoilla, joista osa on varmasti totta, mutta nyt tarvitaan jotain uutta ja kannustavaa! Haluamme, että maaseudun yritysten toimintaa kehitetään yhtä ponnekaasti kuin kaupunkialueiden, jotta meillä on jatkossakin työtä, asiakkaita ja työntekijöitä.

Rakentavin yhteistyöterveisin,

Kuopion maaseutualueen yrittäjäyhdistykset

Juankosken Yrittäjät, Maaningan Yrittäjät ja Nilsiä Yrittäjät

Liite

Lopuksi liitteenä viime keväänä (15.5.24) lähettämämme kannanotto, jonka teksti on yhä täysin ajankohtainen:

Pohjois-Savon **hyvinvointialueen palvelujärjestelmän uudistus sekä kaupungin sopeutusohjelman suunnitelmat** nopealla aikataululla **kerrannaisvaikuttavat Kuopion ja Pohjois-Savon** alueiden yrityksiin ja alueiden elinvoimaan sekä työvoiman saatavuuteen.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelujärjestelmä uudistus on poistamassa tai heikentämässä monen paikkakunnan (kunnan tai liitoskunnan) terveystalouksia. Lisäksi Kuopion kaupungin sopeutusohjelman tiedot päiväkotien ja koulujen lakkauttamisesta maaseututaajamista ovat jo itsestään sekä edellä mainitun päälle syystä aiheuttaneet huolta ja kuohuntaa alueiden asukkaissa sekä yrittäjissä.

Mitä tämä kaikki tarkoittaisi alueiden elinvoimalle? Ihmiset yksinään eivät luo alueiden elinvoimaa. Jos alueiden peruspalveluita, terveydenhuoltoa ja kouluverkostoa heikennetään, ei alueella pysytä tai sinne muuteta. Työntekijöiden saanti heikentyy entisestään.

Hallinnon rajat ja niiden vastuut eivät voi aiheuttaa tällaista vaan yhteistyötä on tehtävä yli hallinnonrajojen (kunnat, maakunnat, hyvinvointialueet).

On tarkasteltava vaikutusten kokonaisuutta ja päätösten on perustuttava vahvaan tutkimusnäyttöön sekä yhteistyöhön yritysten sekä asukkaiden kanssa. Tuovatko nämä kaikki säästöjä? Tässäkin kerrannaisvaikutukset eri suuntiin ovat valtavat ja säästöjä ei syntyne. Hyvinvointialueen ja kaupungin suunnitelmat tuntuvat olevan osin ristiriidassa keskenään.

Työvoiman saatavuus vaikuttaa ratkaisevasti yritysten kehittämis- ja laajentumismahdollisuuksiin ja olemassaoloonkin. Jo nyt alueilla kärsitään työvoimapulasta. Julkinen liikenne ei palvele yrityksiä eikä työnteon ja koulunkäyntimahdollisuuksien heikentäminen tätä edesauta. Alueet tarvitsevat lapsiperheitä. Lapsiperheet tarvitsevat peruspalveluita. Perheet huolehtivat myös vanhemmistaan, jotka ovat joko hyvin ikäänntyneitä tai vielä ihan virkeitä ikäihmisiä ja myös vielä pitkään työssäkäyviä. Eri sukupolvien yhteistyö perheissä on tiivis: asutaan lähekkäin, autetaan puolin ja toisin lapsiperheitä ja lapset vanhempiaan.

Eri organisaatioiden yhdessä muodostama palveluverkosto on avainasemassa työvoiman halukkuudesta tulla yrityksiin töihin. Peruspalvelut toimivat alueilla verkostona, kuten yhdistykset, koulut, terveydenhuolto, terveys- ja hoivapalveluyritykset, kotihoitopalvelut, lääkehuolto ja apteekit, kuljetusyritykset, autokoulut, sähkö- ja autohuoltoyritykset, matkailu- ja ravintola-ala, kaupat, maaseutuyritykset, eläinlääkäripalvelut, katsastusasemat yms. Paikkakuntiemme lukuisat niin pienemmät kuin isot yritykset ja organisaatiot (mm. Valmet, Tahkon alue, isot maatilat) tarvitsevat paikkakunnille elinvoimaa ja työvoimaa.

Työharjoitteluiden kautta paikalliset nuoret sitoutuvat yrityksiin ja jäävät helposti yrityksiin töihin. Työnteon tapa on muuttunut radikaalisti viime vuosina ja etätömahdollisuus tarjoaa mahdollisuuden tehdä töitä myös maaseudulta käsin. Tätä tukevat toimivat palvelut kuten koulut ja päiväkodit lähellä. Miten tulevaisuudessa käy ruuantuotannon? Maatilayrityksetkin ovat yrityksiä ja toivomme kovasti maatalouden arvostamista. Sekä olemassa olevien vetovoimatekijöiden vahvistamista, ei niinkään poistamista.

Yritysten työntekijät saavat nyt mm. terveydenhuoltoa läheltä. Matkat ja poissaolot kesken työpäivän kauas ovat kalliita niin yrittäjälle kuin työntekijälle. Nyt työntekijä tai vanhempi koululaisen/lapsen kanssa käy terveydenhuollossa tai hammashuollossa parhaimmillaan puolen tunnin poissaololla. Työterveyshuoltoyritykset eivät palvele monessakaan maaseututaajamassa eikä työterveyshuolto ole automaatio monessakaan yrityksessä, erityisesti yksin- tai pienyrityksessä.

Alueillamme toimii myös erittäin aktiivisia yhdistyksiä, jotka mm. yritysten kanssa yhteistyössä kehittävät oman alueensa toimintaa, tiloja, tapahtumia ja pitävät yllä omaa kaunista aluettaan. Paikkakunnilla järjestetään erilaisia tapahtumia ja mm. konsertteja eri ikäisille. Nämä tuovat edellä mainittujen lisäksi yrityksiin elinvoimaa.

Sektorin- ja organisaatiokohtaiset päätökset eivät saa olla irrallaan toisistaan. On myös huomattava, että työllistäviä ja kehittyviä yrityksiä on koko kaupungin alueella ja niihin pätevät samat lainalaisuudet.

Huoltovarmuuden kannalta elinvoimaisten maaseututaajamien pitäminen yhä elinvoimaisina on ensiarvoisen tärkeää. Edellä mainitut palveluverkostot ovat huoltovarmuuden kannalta ratkaisevia. Näin ovat myös alueiden hyväkuntoiset tilat ja rakennukset. Niitä kannattaa päättäjien käydä katsomassa paikan päällä. Alueisiin tutustuminen

myös laajemmin kuin taajaman tai kylänraitin läpiajaen antaa aivan erilaisen näkemyksen paikkakuntien rakennus- ja asuntokannasta sekä niiden asukkaista. Ei käydä jatkuvaa kilpajuoksua entisen purkamisesta ja uuden rakentamisesta toisaalla. Hyödynnetään ja säästetään olemassa olevaa infraa (rakennukset, kunnallistekniikka, tiet ja yhteydet) koko alueen kehittämisessä, kestävästi (Agenda2030). Annetaan ihmisille vaihtoehtoja valita asuinpaikkansa. Tehdään päätökset vahvaan tutkimukseen perustuen eikä mututuntumalla eikä historiasta laadittuja tilastoja toteuttaen. Tehdään oikeasti kestävästä kehityksestä Kuopion vetovoimatekijä!

Viittaus:

Agenda2030 -toimintaohjelma - Kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma

<https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>